

κοχλάζω ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,106 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.: *Ἡ κάρα ἀναβράει* Λεξ. Βλαστ. || Ποίημ.

Ἄπ' τὸ μακρὸν τὸ γένει του, σὰν ἀπὸ μαύρη βρούσι,
στάζει ὁ ἴδρωτας βροχή, τὸ γαῖμα του ἀναβράει
ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 4) Ὑπάρχω ἐν ἀφθονίᾳ, αὐξάνομαι ἀφθόνως Λέσβ. Σάμ.: *Τοῦ λάδ' ἀνιβρύζ'* Σάμ.

ἀναβυζαίνω, ἀναβυζάνω Κεφαλλ. ἀναβυζαίνω Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀναβ'ζαίνου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά και τοῦ ρ. βυζαίνω.
Ἀναδίδω ὑγρασίαν οἶονεῖ ἐξ ἀπομυζήσεως ἢ ἀπορροφήσεως, συνήθως ἐπὶ πορωδῶν σωματίων ἔνθ' ἄν.: *Αὐτὸς οὐ τοίχους ἀναβ'ζαίφ' νιρὸ* Αἰτωλ. Ἀναβύζαξι οὐλοῦς οὐ τόπους νιρὸ αὐτόθ. Συνών. ἀναβρύω 2 β, ἀναδίνω.

ἀναβωσβήνω (Ἀκρόπ. 12 Ἀπριλ. 1913 σ. 4 Ἡμερήσ. Τύπ. 25 Δεκεμβρ. 1929 σ. 5).

Ἐκ τῶν ρ. ἀνάβω, δι' ὃ ἰδ. ἀνάφτω, και σβήνω.
Ἄμτβ. ἀνάβω και σβήνω ἔνθ' ἄν.: *Τὸ φῶς ἀναβώσβηνε σὰ φῶς κανδήλας ποῦ ξεψυχοῦσε ταιτιορίζοντας* Ἡμερήσ. Τύπ. ἔνθ' ἄν. Πβ. τρεμωσβήνω.

ἀναγαλατσιάζω Πελοπν. (Λακων.) ἀναγαλιτσιάζω Πελοπν. (Μάν.) ἀναγαλιτσιάζω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά και τοῦ ρ. γαλατσιάζω.
Α) Ἄμτβ. 1) Ἐξάγω γαλακτῶδες ὑγρὸν, ἰδία ἐπὶ τοῦ ζυμωνομένου ἄρτου Πελοπν. (Λακων.): *Ἀναγαλάτισαε τὸ ζυμάρι.* 2) Ὑφίσταμαι μικρὰν ἐφίδρωσιν, ἰδρώνω ὀλίγον τι Πελοπν. (Μάν.)

Β) Μετβ. 1) Καθιστῶ τι ὑγρὸν, ὑγραίνω Πελοπν. (Λακων.): *Τόση λίγη βροχή ἔκαμε, ἴσια γιὰ νὰ ἀναγαλατσιάσῃ τὸν κόσμον.* 2) Ἀνακατεῶ τὰ νερά, θολώνω Πελοπν. (Λακων.): *Ἀναγαλατσιάσαε τὰ νερά.*

ἀναγάληα ἐπίρρ. Ἡπ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. — ΧΧρηστοβασ. Διηγ. ξενιτ. 30 ἀνάγαληα ΧΧρηστοβασ. Διηγ. στάνης 40.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά και τοῦ ἐπίρρ. ἀγάληα.
1) Βραδέως, ἡρέμα, συνήθως ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημ. ἔνθ' ἄν.: *Τὴν κατέβασε ἀναγάληα ἀναγάληα ΧΧρηστοβ. Διηγ. ξενιτ. 30. Τὸν ἔβαλα νὰ ἀνεβαίνη τὸν δρόμον ἀνάγαληα ἀνάγαληα ΧΧρηστοβασ. Διηγ. στάνης 40. Συνών. ἀγάληα.* 2) Ὡς οὐσ., γαλήνη, ἡρεμία, ἡσυχία Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

ἀναγάλλια ἢ, ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 13 ΣΣκίπη Ἀπέθαντ. 117 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀνεάλλια Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγαλλεῶ, δι' ὃ ἰδ. ἀναγαλλεάζω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. και ἀγαλλία ἐκ τοῦ ἀγαλλεῶ.
Χαρά, εὐφροσύνη ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.
*Γλυκὰ προβάλλει 'ς τὸ βουνὸ τ' ὀλόγιμο φεγγάρι
και μ' ἀναγάλλια ἐρωτικὴ ἀπλώνει ἀχνὸ 'ς τὴν πλάσι*
ΣΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.

*Τὸν ἔβδομὸ μου κύκλο χάραξα
'ς τὰ οὐρανογάλαξα ἀκρογιάλια
και 'ς τὴν καρδιά μου ὡς σ' ἀσημόκουππα
ἐξεχειλοῦσεν ἡ ἀναγάλλια*
ΣΣκίπης ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναγάλλιασι 1.

ἀναγαλλιάζω σύννηθ. ἀναγαλλιάζω Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Σκόπ. κ. ἄ. ἀνεγαλλιάζω Ἄνδρ. Θήρ. Μῆλ. Σέριφ. Σῦρ. ἀνεαλλιάζω Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — Λεξ. Μπριγκ. ἀνεγαλλιάζω Δαρδαν. Ἰμβρ. Λέσβ. Λῆμν. Σάμ. ἀναγαλλεῶ Κρήτ. Κύθηρ. Κάροπ. (Ἐ.λυμπ.) Κῶς ἀνεγαλλεῶ Μύκ. κ. ἄ. Μέσ. ἀναγαλλιάζομαι ΟΜπεκὲς ἐν Ἀνθολ.

Ἡ Ἀποστολίδ. 262 ἀνεγαλλιάζομαι Ἰμβρ. Σαμοθρ. ἀναγαλλεῶμι Μακεδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά και τοῦ ρ. ἀγαλλεάζω. Ἡ λ. και παρὰ Γερμ., ὁ δὲ τύπ. ἀναγαλλεῶ και ἐν Ἐρωτοκρ. Α 55 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) «κ' οἱ γειτονιὲς ἐχαίρουντα κ' οἱ τόποι ἀναγαλλιοῦσα». Ὁ μέσ. τύπ. και μεσν. Πβ. Ἀκολουθ. Σπανοῦ (ἔκδ. ÉLegrand Biblioth. 2,36) «και ἰδὼν ταῦτα ὁ ἀγριόσπανος ἐνεγαλλιάσθηεν ἡ καρδιά του».

1) Εὐχαριστοῦμαι ὑπερβολικῶς, εὐφραίνομαι ἔνθ' ἄν.: Σ' εἶδα κί ἀναγάλλιασε ἡ ψυχὴ μου Δαρδαν. Ἀνεαλλιάζει ὁ καμένος ἄμα μὲ δῆ Ἀπύρανθ. Ἀναγαλλιάζει ἡ ψυχὴ μου ποῦ τὸνε βλέπω Παξ. Ἡπια δγὸ ποτήρια νερὸ κί ἀνεγάλλιασα Ἄνδρ. Τραύιξα ἕνα καλὸ πλύσ' μου κί ἀναγάλλιασα Σκόπ. Πέρασε τσ' εὐτὴ ζωὴ ἀνεγαλλιασμένη! (εἰρων. ἐπὶ τῆς δυστυχησάσης κατὰ τὸν βίον της) Σῦρ. || Παροιμ.

Εἶδ' ὁ Γύφτος τὴ γενεά του | κί ἀναγάλλιασ' ἡ καρδιά του (ὁ εὐτελής ζητεῖ πάντοτε τὰ εὐτελή. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Ζάκ. || Ἄσμ.

Ἐρροδίοσ' ἢ Ἀνατολὴ ἀπὸ τὰ ἄγια μέρη
κ' ἡ φύσι οὐλη κί οὐλ' ἢ γῆ ἀναγαλλεῶ και χαίρει
Κῶς — Ποίημ.

Ἀναγαλλιάζ' ὁ Σαμουήλ ποῦ εἶδε τὴ θεία χάρι
και τρέμοντας ἀγκάλιασε τὸ Θεϊκὸ ποτήρι
ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,73.

Και μὲ τὰ λόγια τὰ γλυκὰ τ' ἀγούρου ἀναγαλλιάζει
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,71. β) Μέσ. αἰσθάνομαι ὑπερβολικὴν εὐδιαθεσίαν ἐξ αἰφνιδίας μεταβολῆς τῆς σωματικῆς καταστάσεως, ἐπὶ μελλοθανάτων, τῶν ὁποίων βελτιοῦται προσωρινῶς ἢ κατάστασις Ἰμβρ. Σαμοθρ.: *Ἡ -ῶ- ἄρρουστος ἀνεγαλλιάσ' κί Ἰμβρ. || Φρ. Θὰ πιθάσ', γιατί ἀνεγαλλιάσ' κί* (ἢ αἰφνιδία τροπὴ τῆς ἀσθενείας θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς προάγγελος τοῦ θανάτου) Σαμοθρ. 2) Μετβ. προξενῶ εἷς τινα εὐχαρίστησιν Λῆμν. Μύκ. Σέριφ.: *Τὸ κατάπρωτό μου παιδί μ' ἀνεγαλλεῶ Μύκ. Μ' αὐτὸ π' μ' εἶπισ νὰ 'ξερὶς πόσον μ' ἀνεγάλλιασε!* Λῆμν. || Φρ. *Τὸν ἀνεγαλλιάσανε!* (εἰρων. τὸν δυσηρέστησαν) Σέριφ.

Πβ. ἀγαλλεάζω.

ἀναγάλλιασι ἢ, Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) — ΚΠαλαμ. Δεκατετράστ. 33 — Λεξ. Δημητρ. ἀνεγάλλιασι Ἄνδρ. ἀνεάλλιασι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀνεγάλλιασ' Ἰμβρ. Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγαλλεάζω. Ἡ λ. και παρὰ Γερμ.
1) Χαρά, εὐφροσύνη Ἄνδρ. Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Δημητρ.: *Παίρνε ἀνεάλλιασι εὐτὸς τὴν ὠρα δῆ σιμῆς ποῦ θὰ σὲ δῆ Ἀπύρανθ. || Φρ. Ὡ χαρά μου κί ἀνεάλλιασί μου!* (ἔκφρασις στοργῆς μητρὸς πρὸς τέκνον) αὐτόθ. *Νά 'χῆς ἀνεγάλλιασι!* (εὐχὴ εὐγνωμονοῦντος πρὸς εὐεργετήσαντα) Ἄνδρ. *Ἀνεγάλλιασι νὰ 'χῆ ἡ ψυχὴ του!* (εὐχὴ περὶ τεθνεώτος) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ὅλο γεῖς και χαρὲς | κί ἀναγάλλιασε πολλὲς
Κρήτ. — Ποίημ.

Σ' ἀγαπῶ μὲ τῆς θλίψις τὰ τρηδόνια
και μὲ τῆς ἀναγάλλιασις τὰ κρίνα

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. Ἡ σημ. και ἐν Ἐρωτοκρ. Α 53 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) «θαράπειο κί ἀναγάλλιασι, χαρὰ πολλὰ μεγάλη». Συνών. ἀγαλλία, ἀγαλλίασι, ἀγάλλιασμα, ἀγαλλιασμός, ἀναγάλλια, ἀναγάλλιασμα, ἀναγαλλιασμός. 2) Ἡ στιγμιαία καλυτέρευσις τῆς καταστάσεως μελλοθανάτου (συνήθως θεωρουμένη ὡς προαγγέλουσα τὸν θάνατον) Ἰμβρ. Σαμοθρ.: Φρ. *Ἀνεγάλλιασ' κί προκουπῆ!* (ἀλλοίμονον, δὲν ὑπάρχει κάμμία ἐλπίς!) Ἰμβρ.

